

Cheb

Kraj: Karlovarský

Správní obvod: Cheb

Nadmořská výška: 459 m n. m.

Počet obyvatel: 28 582

Adresa URL: www.cheb.cz

Okres: Cheb

GPS souřadnice: 50.079533N, 12.369864E

První pís. zmínka: 1061 (961 let)

PSČ: 350 02

Památky a zajímavosti Cheb

Centrum Chebu je mimořádně dobře zachované, včetně půdorysu, náměstí a zbytků hradeb, a je tedy právem městskou památkovou rezervací. V městě Chebu se narodil významný stavitel Balthasar Neumann, což dokládají četné barokní stavby církevní i světské. Málokteré město se může chlubit tak vzácnými památkami.

Chebický hrad, je románská falc se zachovanou věží a patrovou kaplí a zbytky paláce, postavená pro císaře Friedricha Barbarossu kolem roku 1180. Na dnešním nádvoří se našly dva slovanské hroby kryté neopracovanými kameny, na jednom z nich je vyryt kříž. Roku 1167 připadlo chebsko císaři a Barbarossa zde nechal postavit výstavní falc. Z ní se zachovaly vnější hradby s Černou věží, nádherná patrová kapele sv. Erharta a Uršuly a zříceniny paláce. Hrad byl v 17. století přestavován na barokní pevnost, ale pak opuštěn a silně zchátral. www.chebskyhrad.cz

Gotický kostel sv. Mikuláše. Z původní románské stavby z roku 1220 jsou zachovány obě věže. Kostel byl goticky přestavěn v letech 1456–1476 na trojlodní halu. Poškozené vrcholky věží byly barokně přestavěny roku 1746. Na konci druhé světové války byly zničeny neogotické věže, vzniklé po požáru barokních. V roce 2008 byly nahrazeny provizorní poválečné helmice, replikami neogotických věží a tak byly po více než šedesáti letech vráceny kostelu jeho proporce a charakter. Tato významná změna ovlivnila zásadně i panorama města. Nástěnné malby od mistra Lucase z Norimberku jsou z roku 1476.

Špalíček, malebná skupina jedenácti středověkých kupeckých domů na náměstí rozdělených Kramářskou uličkou, který vyrůstal od 13. století na místě kramářských bud a masných krámů. Podle nejstaršího zobrazení z roku 1472 je půdorys těchto dvou bloků v podstatě zachován do dnešní doby. Zbořena byla třetí řada domů, která stála na západní straně náměstí.

Bývalý františkánský klášter, gotická stavba s kostelem Nanebevzetí Panny Marie s křížovou chodbou ze 13.–14. století.

Bývalý kostel sv. Kláry (dnes koncertní síň), barokní stavba z let 1708–1711, patrně od K. Dienzenhofera.

Bývalý křižovnícký klášter u mostu přes Ohři s pozdně gotickým kostelem sv. Bartoloměje, obdélnou stavbou s jediným středním pilířem a zajímavou klenbou z roku 1414.

Minoritský klášter s kostelem Povýšení sv. Kříže, dnes ohrožená stavba. Její současný stav je velmi špatný.

Kostel sv. Václava

Evangelický kostel Pokoje

Divadlo z roku 1874 podle plánů architekta V. Pröckla

Památníky

Americký památník

Sovětský památník

Památník zničeného židovského hřbitova

Památník synagogy, vypálené během tzv. Křišťálové noci v roce 1938

Památník 1. pěší divize americké armády

Sochy

V. I. Lenin – původně se socha nacházela na Leninově náměstí (dnes nám. Milady Horákové) před chebským nádražím. Dnes je umístěna v lapidáriu ve Františkánských zahradách.

Julius Fučík – dnes se nachází socha v lapidáriu ve Františkánských zahradách.

Bismarckova rozhledna na Zelené hoře

Vskutku mohutnou kamennou věž, která slouží jako rozhledna, je možné nalézt 4 km západně od Chebu na 637 m vysoké Zelené hoře. Jmenuje se Bismarckova a nachází se zde již od roku 1909. Nebyla však první vyhlídkovou stavbou na tomto místě. V letech 1881–1907 zde stávala jednoduchá trémová konstrukce, u jejíhož zrodu stál chebský okrašlovací spolek. Po 26 letech fungování byla pro špatný stav uzavřena a snesena.

Ještě v témže roce (1907) byl v Chebu pod vedením Maxe Künzela ustanoven Výbor pro stavbu rozhledny, který vyhlásil v místních novinách veřejnou sbírku. Během krátké doby byl vybrán dostatečný finanční obnos. Stavba věže podle návrhu městského architekta Rolfa Beiera započala pod vedením zednického mistra Zuberu již v létě a 3. října 1909 byla 18 metrů vysoká kamenná věž slavnostně otevřena. Vyhlídka měla původně název „Nová rozhledna na Zelené hoře“, záhy však byla díky místním sympatizantům „Všeněmecké strany“ pod vedením nacionálního politika Georga von Schönerera pokřtěna jménem sjednotitele německé říše, kancléře Otto von Bismarcka. Ještě před první světovou válkou byla v sousedství věže postavena hrazená turistická chata s pohostinstvím (později zbourána).

Po roce 1945 byl přístup na rozhlednu zakázán, neboť se nacházela v pohraničním pásmu. Díky tomu upadla do naprostého zapomnění, veřejnost ji považovala za zbouranou. Po roce 1989 byl přístup na věž sice možný, výhled však byl zcela omezen okolními stromy. Od roku 2003 byla rozhledna pro svůj havarijný stav opět uzavřena. Naštěstí byla v roce 2005 opravená rozhledna za velkého zájmu české i německé turistické veřejnosti opět otevřena 12. června 2005.

Oblibu si postupně získává Den Bismarckovy rozhledny pravidelně konaný v červnu spojený s kulturním a sportovním programem.

